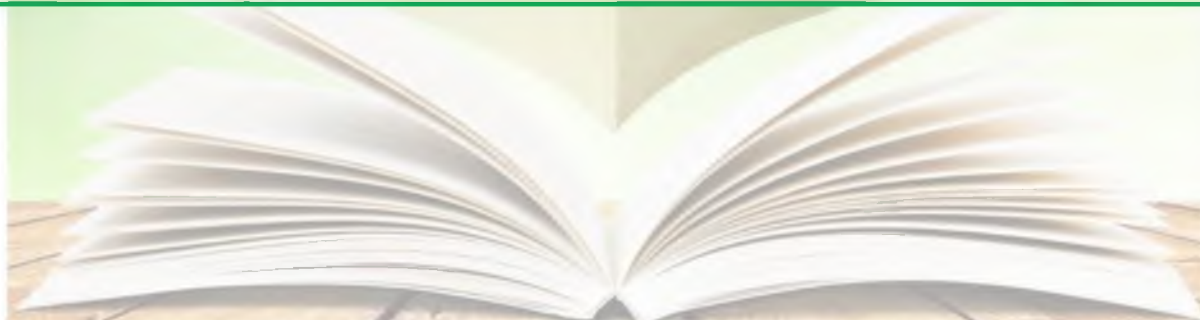

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
учасників міжнародної науково-
практичної конференції
«ЛІСОВА ТИПОЛОГІЯ ЯК ОСНОВА
НАБЛИЖЕНОГО ДО ПРИРОДИ
ЛІСІВНИЦТВА»

присвячена 150-річчю з дня народження
проф. Є.В. Алексєєва
та заснування кафедри лісівництва
Навчально-наукового інституту лісового і
садово-паркового господарства

Київ, 9-12 жовтня 2019 року

ДІЯЛЬНІСТЬ ПРОФЕСОРА Є. В. АЛЕКСЕЄВА В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ

*О. В. Токарева, кандидат сільськогосподарських наук
Національний університет біоресурсів і природокористування України*

Ключові слова: Євгеній Венедиктович Алексєєв, наукова та освітня діяльність.

Становлення та розвиток лісівничої освіти та науки початку ХХ ст. в Україні безпосередньо пов'язані з активною позицією та діяльністю відомого вченого-лісовода, блискучого адміністратора та викладача професора Євгенія Венедиктовича Алексєєва.

Робота професора Є. В. Алексєєва мала три основні напрями: лісогосподарське виробництво; наукова та освітня діяльність.

Євгеній Венедиктович тривалий час працював у лісовому господарстві та лісопромисловому виробництві. Цей досвід збагатив Є. В. Алексєєва знаннями біології, екології та типології лісів. Набуті уміння дозволили Євгенію Венедиктовичу стати знавцем лісокультурних, лісівничих, лісонасінневих, лісовпорядних спрямувань. Кожен із цих напрямів він поповнив своїми ідеями та методами.

Основні канони в лісівничій науці для Є. В. Алексєєва базувались на принципах «... паралелізму між змінами умов місцезростання та складом рослинності» [1]. Він сформулював абсолютно чітке поняття про ліс, як про єдність організмів і середовища, що і лягло в основу його типологічної класифікації.

Євген Венедиктович значну кількість публікацій присвятив систематизації лісів та став одним із засновників української екологічної школи у лісовій типології. Євген Венедиктович уперше запропонував розглядати таксаційний бонітет деревостану як найважливішу його лісівничу ознаку, котра повинна лежати в основі типологічної класифікації лісів поряд з іншими ознаками типів лісу.

З використанням та перевіркою положень Євгена Венедиктовича почалася робота типологічної партії всеукраїнського управління лісами. Розроблена Євгеном Венедиктовичем класифікація типів лісорослинних умов мала визначальну роль при переході лісового господарства

Української республіки на типологічні основи, була прийнята лісовпорядкуванням, використовувалась при рубках догляду та в лісокультурній справі.

Алексєєв Є. В. впровадив метод гніздового висівання культур сосни та висаджування дуба у грабових дібровах з урахуванням природного поновлення, який отримав широке поширення на теренах України.

Як досконалий знавець рубок відновлення, Є. В. Алексєєв зосередив свої наукові інтереси на дослідженнях поступових систем рубок у соснових лісостанах та насіннево-лісосічних рубок.

Під час складної політичної та економічної ситуації в країні. Є. В. Алексєєв проводив активну роботу щодо пропаганди серед лісівників та населення декретів про землю, виділення селянам лісу. Він видавав брошури, в яких ознайомлював із новими лісовими законами, декретами та правилами, зокрема про порядок обліку лісового фонду, про право на отримання дров, матеріалів для будівництва тощо.

Алексєєв Є.В. усвідомлював вплив лісівничої освіти на розвиток лісової галузі. Будучи деканом Євгеній Венедиктович розвинув енергійну діяльність щодо розбудови лісогосподарського інституту. Викладачі та студентство ННІ ЛіСПГ усіх років вдячні Євгенію Венедиктовичу за можливість працювати у найкрасивішому корпусі університету.

Під його керівництвом було організовано навчально-дослідне Боярське лісництво у складі кількох лісових дач: Голосіївської, Будаєвської, Жорнівської та Дзвінківської. Тут була сформована база для дослідницької роботи, закладено численні постійні пробні площі та дослідні культури. Для розвитку наукової та освітньої роботи на лісоінженерному факультеті Є. В. Алексєєв запросив відомого академіка Є. Ф. Вотчала, професорів Д. І. Товстоліса, О. Г. Лебедева та інші.

Професор Є. В. Алексєєв – один з найяскравіших представників в історії лісівничої науки та освіти, людина обдарована натхненими організаційними та педагогічними талантами. Наукова спадщина Євгена Венедиктовича охоплювала різноманітні лісівничі інтереси, а наукові напрацювання залишаються актуальними і сьогодні.

Список джерел літератури:

1. Погребняк П.С. Евгений венедиктович Алексеев (1869-1930). *Выдающиеся деятели отечественного лесоводства* / за ред. М. Нестерова. Москва : Гослесбумиздат. 1950. С. 91–99.